

Landskap: Småland. Upptecknat av: B.S.
 Härad: Lunnabo Adress: Väckelsång.
 Socken: Lidhult Berättat av Ester Svensson
 Uppteckningsår: 1934. Född år 1876 i Lidhult.

Uppteckningen rör	
Seder vid barndop,	1
Matordning vid slåttern i Bafraböke xx ,	2
Talesätt från Lidhult.	3
Vänja av barn	4
"Morfars lind"	5-6

cocken

L.U.F. Acc. N:r 4562:1

Landskap: Småland

Upptecknat av: B.S.

Härad: Sunnerbo

Adress: Väckelsång

Socken: Lidhult

Berättat av: Ester Svensson

Uppteckningsår: 1934

Född år 1876 i Lidhult

Seder vid barn dop

När ett barn skulle göras iordning till att döpas, skulle man först och främst lägga ett psalmboksblad i svepen, så att barnet skulle få lätt för att läsa. Mössans band skulle knytas mitt på bröstet och i knuten skulle man sätta fast en guldring eller i nödfall en silverring. Detta för att barnet skulle få mycket silver och guld. Ifall barnet under dopet började skrika, fick man ej skaka barnet eller "vyssa" det, ty gjorde man det kom barnet att slita kläder mer än i vanliga fall. När barnet var döpt, skulle gudmor genast gå fram till fadern och överlämna barnet för att på så sätt bevisa faderns makt över sitt barn.

När ett barn skulle göras iordning till att döpas, skulle man först och främst lägga ett psalboksblad i svepen, så att barnet skulle få lätt för att läsa. Mössans band skulle knytas mitt på bröstet och i knuten skulle man sätta fast en guldring eller i nödfall en silverring. Detta för att barnet skulle få mycket silver och guld. Ifall barnet under dopet började skrika, fick man ej skaka barnet eller "vyssa" det, ty gjorde man det kom barnet att slita kläder mer än i vanliga fall. När barnet var döpt, skulle gudmor genast gå fram till fadern och överlämna barnet för att på så sätt bevisa faderns makt över sitt barn.

4562

Matordning vid slåttern i Bafraböke komministersgård.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

2

I slåttern brukade drängarna börja arbetet i dagningen. Därför gjorde man på kvällen iordning en bricka med "fjärdingsbröd", ost och dricka, vilken bars ned till drängstugan och varav drängarna skulle äta, innan de gåvo sig ut på morgonen. Frukost äts kl. 7. Davar intog man kl. 10. Då var risgrynsvälling och stor-sill en stående rätt. Kl. 1 middag. Kaffe, stora grova kringlor och dricka bars ut på fältet till drängarna kl. 4. Kvällsmat åt man kl. 8. Då rågmjölgröt och lingon och mjölk alltid framsattes. Alla åto ur samma fat med stora träskedar.

När slåttern var slut, gick själva slätterölet av stapeln. Då åto familjens alla medlemmar tillsammans med drängar och pigor ute i det fria i en stor berså, ifall vädret var vackert. Risgrynsgröt var då huvudrätten. Efter kaffet församlades samtliga till bön under den klarblå sommarhimmeln för att tacka himmelens och jordens Herre för skördearbetets lyckliga slut.

Talesätt från Lidhult.

4562

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

"Lia/Lidhult/ ont/Odönsjö/ i Vrå."

"Vita/Vittaryd/ döra/Dörarp/ i Berga."

"Anne/Annerstad/ nö/Nöttja/ i Torpa."

"Fatti å höjardi som en Torpa-bo."

/Torpa-boarna brukade ofta fara omkring och sälja grisar, enär
lantbruket gav för dålig inkomst./

När lommarna i Knutsnabben skreko, tyckte folk sig höra, hur de
ropade: "Ja flyter å". Det var tecken på regn. Lommarna ha även ett
kortare och strävare läte. Det var tecken på torka och ²det hörde man
följande ord: "Ja torka bört. Ja torka bört."

ACC. NR. 4562

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Landskap: Småland Upptecknat av: A.L. & G.H.

Härad: Sunnerbo Adress: Lund.

Socken: Lidhult Berättat av Fru Helander.

Uppteckningsår: 1934 Född år i Vapnö sn. Halland.

Uppteckningen rör "Vänja av barn".

Skriv endast på denna sida!

4562

"Vänja av barn."

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

4

"Hade de tagit bröstet från barnet en gång, skulle
ej ungen få sin vilja fram mer, för då blev han ohälig å möta.

Skriv endast på denna sida!

ACC. NR. 4562

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Landskap: Småland Upptecknat av: Anders Lindahl
Härad: Tveta Adress: Lund.
Socken: Ljungarum. Berättat av Axel Lindahl.
Uppteckningsår: 1934 Född år 1881 i Skärstad.

Uppteckningen rör "Morfars lind".

Skriv endast på denna sida!

1. 4562

"Morfars lind".

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

5

Vid vägen mellan Jönköping och Huskvarna fanns till år 1927 en väldig lind, kallad "Morfars lind". Nämda år blåste den ned under en stark storm.

Den gamla lindens namn berättas ha uppkommit på följande sätt. Överdirektören Fredrik Ehrenpreuss, ägare av Huskvarna gevärsfaktori, planterade linden på den plats där han brukade träffa samman med sina i Jönköping bosatta barnbarn. / Se härom notis i Huskvarna Hembygdsförenings publikation Vår Hembygd. Sign."G.S.:" "Morfars lind"/

Min far gav mig en annan förklaring på namnet "Morfars lind", och den lyder som följer :

"På Österängens gård fanns för många år sen en gammal man, som ~~en~~ av någon anledning allmänt gick under namnet "Morfar". Numera finns det ej några ormar på hela Sanna-området, men på "Morfars" tid fanns där en förfärlig massa, ja, där var så många, att de voro en formlig plåga för befolkningen. När man haft fördrag

2. 4562

med dem länge nog, började man se sig om efter något medel att utrota dem. Man vände sig då till "Morfar", som hade rykte om sig att vara litet trollkunnig. Han åtog sig även att utrota ormarna. Till den ändan släpades en väldig massa ~~ris~~ ris ihop och staplades upp på den kulle där linden växte. Så tände "Morfar" eld på riset och med något hemligt medel lockade han ormarna att, en efter en, rinna in i det brinnande riset, där de samt och synnerligen gävo upp andan. Men så till sist kom där en orm, som inte var lik de andra. Stor var han, och till färgen var han vit. Den ormen bet inte elden på. Han rände rätt igenom och mot "Morfar", som dock undgick en säker död genom att hoppa upp i linden. Den vita ormen stötte i stället mot linden, varvid en knall hördes och ormen sprang sönder i småstycken. Men "Morfar" vart, som sagt, räddad och efter den dagen finns det inga ormar på hela Sanna-området, och efter den dagen har också linden vid Österängen hetat "Morfars lind".

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

6